

ISSN: 2636-848X

DOI: 10.46385/tsbd.1769970

**Türk Spor Bilimleri
Dergisi**
Türk Spor Bil Derg

Cilt 8, Sayı 2
Ekim 2025, 113-121

**The Journal of Turkish
Sport Sciences**
J Turk Sport Sci

Volume 8, Issue 2
October 2025, 113-121

İD Ercan ÇAKMAK
İD Hacı Ali ÇAKICI
İD Alparslan İNCE

Ordu Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:

E. Çakmak

e-mail:
ercançakmak505@gmail.com

Geliş Tarihi: 21.08.2025
Kabul Tarihi: 29.09.2025

**DERLEME
REVIEW**

2003-2024 Yılları Arasında Beden Eğitimi ve Spor ile Öğretim Yöntemlerine Yönelik Yapılan Çalışmaların Değerlendirilmesi

Özet

Bu çalışmanın amacı 2003-2004 yılları arasında bedene eğitimi spor ile öğretim yöntemlerine yönelik yapılan çalışmaların değerlendirmektir. Beden eğitimi ve spor alanı hem eğitim ve öğretim süreci açısından hem de toplumsal işleyişin düzeni yönünden olumlu sonuçlar ortaya çıkardığı nitelendirilebilir. Günümüzde beden eğitimi ve spor derslerinin öğrencilere aktarılması ve aktarılan bilgilerin yöntemi hususunda çeşitliliğin artması, beden eğitimi ve spor ile öğretim yöntemleriyle ilgili çalışmaların gerçekleştirilme gerekliliğini sunmakta ve mevcut araştırmanın da önemini göstermektedir. Araştırmada nitel araştırmaya ait doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda, Türkçe literatürde beden eğitimi ve spor ile öğretim yöntemleriyle alakalı 2003 yılından 2024 yılına kadar gerçekleştirilmiş olan araştırmalar değerlendirilmiştir. Dergi Park, Google Akademik ve TR Dizin gibi ulusal veri tabanları ile lisansüstü tezler için YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında taranan toplam 19 makale ve tez dâhil edilmiştir. Çalışmada elde edilen veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırma kapsamında incelenen çalışmaların büyük bir çoğunluğu en çok ve en az kullanılan öğretim yöntemlerine yönelik olduğu sonucuna erişilmiştir. Buna göre, beden eğitimi ve spor derslerinde gösterip yaptırma, komut, alıştırma ve eşli çalışma yöntemlerinin yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca, çalışmalarda kullanılan diğer konular ise; öğretim yöntemleri ile sosyal yetkinlik beklentileri, kullanılan öğretim yöntemi ve kullanırken karşılaşılan sorunlar, öğretim yöntemlerinin öğrencilerin ders tutumları ve sosyal becerilerine etkisi, öğretim yöntemlerinin kullanılmasının öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışlarına etkisini, öğretim yöntemleri ve kişilik özelliklerinin belirlenmesi, öğretim yöntemleri üzerine meta-analiz ve bibliyometrik analiz ile incelenen çalışmalardan oluşmaktadır. Sonuç olarak, beden eğitimi ve spor ile öğretim yöntemleriyle ilgili çalışmaların yoğun olmayışı, bu kavramların incelenmesi yönünden mevcut araştırma rehber olacak niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, spor, öğretim yöntemleri

Evaluation of Studies on Teaching Methods in Physical Education and Sports: 2003-2024

Abstract

The field of physical education and sports can be characterized by its positive outcomes, both in terms of the education and training process and the regulation of societal functions. Today, the increasing diversity in how physical education and sports lessons are delivered to students and the methods by which this knowledge is imparted highlights the necessity for more research on teaching methods in physical education and sports, thus underscoring the importance of the current study. This research employed a qualitative document analysis method. In this context, studies on physical education and sports teaching methods published in the Turkish literature between 2003 and 2024 were evaluated. A total of 19 articles and theses were included, retrieved from national databases such as DergiPark, Google Scholar, and TR Dizin, as well as the YOK National Thesis Center database for postgraduate theses. The data obtained were analyzed using content analysis. A significant majority of the studies examined within the scope of this research focused on the most and least frequently used teaching methods. Accordingly, the demonstration-practice, command, practice, and peer-assisted learning methods were found to be commonly used in physical education and sports classes. Furthermore, other topics addressed in these studies include Teaching methods and expectations regarding social competence, problems encountered when using teaching methods, the impact of teaching methods on students' attitudes towards lessons and social skills, the effect of teaching methods on students' cognitive, affective, and psychomotor behaviors, the determination of teaching methods and personality traits, meta-analysis and bibliometric analysis of teaching methods. In conclusion, the limited number of studies specifically addressing physical education and sports teaching methods indicates that the current research can serve as a guide for future investigations into these concepts.

Keywords: Physical Education, sport, teaching method

Atf için; Çakmak, E., Çakıcı, H.A., ve İnce, A. (2025) 2003-2024 yılları arasında beden eğitimi ve spor ile öğretim yöntemlerine yönelik yapılan çalışmaların değerlendirilmesi. *Türk Spor Bilimleri Dergisi*, 8(2), 113-121.

GİRİŞ

Beden eğitimi, bireylerin beden ve ruh sağlığını koruyan, hareket kapasitesini artıran eylemler bütünü olarak ifade edilebilir. Ayrıca bireylerin ve çocukların sosyalleşmesine önemli katkılar sağlamaktadır. Spor belirli yazılı kurallarla sürdürülen, bireysel ve takım halinde icra edilen, hareketli aktiviteler bütünüdür. Bununla birlikte, katılımcıların yetenek ve becerilerini en iyi şekilde sergilemeyi hedefleyen ve özünde rekabet duygularını barındıran, ekonomik araç olarak açıklanan bir olgu olarak tanımlanabilir. Beden eğitimi ve spor kavramı çocukların ve gençlerin bedensel, zihinsel ve sosyal yönden sağlıklı bir şekilde topluma kazandırılmasını hedefleyen, belirli bir plan ve programa dahil oluşturulmuş eğitim faaliyetidir. Beden eğitimi ve spor dersinin kazanımlarının farkında olan ülkeler eğitim programlarında derse gereken önemi vermiş ve çağın gereklerine göre değişiklikleri yapmıştır. Bu bağlamda ülkemizde beden eğitimi ve sporun tarihi sürecine bakıldığında Türkler, sportif faaliyetlerini, yaşayış tarzlarına ve kültürlerine göre şekillendirmişlerdir. Türkler beden eğitimi anlayışı güçlü kalmak, spor anlayışı ise savaşa hazırlık olarak gerçekleştirilirdi. Alplik kavramının kurumsallaşması ve spor tekkelerinin işleyiş biçimi, beden eğitimi ve spor anlayışı çağrıştırmaktadır. (Yıldırım, 1986; İşcan, 1988). Özellikle 17. yüzyıl sonlarına doğru beden eğitimi ve spor, batının etkisi ile daha sistemli ve modern bir yapıya bürünmeye başladığı görülmektedir. Bu süreç meşruiyetin ilanı ile birlikte okullarda beden eğitimi ve spor dersi olarak ders programlarında yerini almıştır (Soyer, 2004). Selçuklu Devleti ve Osmanlı İmparatorluğu dönemi içerisindeki spor yapılanmasına ait tekke ve Enderun okulları, tanzimatın ilanı ile belirli işlevselliğini kaybetmeye başlamış ve geleneksel spor faaliyetlerinin yerine batının etkisindeki modern spor anlayışı hâkim olmuştur. Böylece modern spor anlayışı okullardaki beden eğitimi ders programlarına da yansımıştır (Soyer, 2004). Bu okullardaki ders müfredatı ve faaliyetleri, askeri okullarda da mevcuttur (Bilir, 2008). Mekteb-i Sultani'ye (Galatasaray lisesi) görev yapan ilk Türk beden eğitimi öğretmeni Ali Faik Üstünidman'ın öğrencisi olan Selim Sırrı Tercan, İsveç Kraliyet Jimnastik Enstitüsü'nde beden terbiyesi alanında eğitim almıştır. Bu eğitim süreci sonrası yurda tekrar dönerek, ülke içerisinde beden eğitimi ve spor anlayışını farklı bir boyutta incelemiştir. Bunun yanında Maarif Vekâleti'ndeki görevi aracılığıyla okullarda beden eğitimi ve spor dersinin yaygınlaşmasını sağlamıştır (Mutlu, 2020). Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar gelen süreç içerisinde beden eğitimi ve spor dersi birçok yönden değişim ve gelişime uğramıştır. Günümüzde sosyalleşme ve sağlık yönünden de önemli olan beden eğitimi ve spor dersleri, çocukların ve gençlerin eğitim faaliyetlerindeki akademik başarı sürecinin sürdürülebilirliğine 'de olumlu katkı sağlamaktadır. Beden eğitimi ve spor dersleri okullarda eğitim programlarına uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Eğitim programları belirlenirken eğitimin temel bileşenleri olan hedef, içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme boyutları temel alınarak hazırlanır ve dersler vasıtası ile uygulanır. Öğrenme öğretme sürecinde öğrenmeyi etkileyen ve hedefe ulaşmak için kullanılan en kısa yol olan yöntemler öne çıkmaktadır. Hedeflerin gerçekleştirilmesi uygun öğretim yönteminin seçimi ve her ders için farklı öğretim yöntemlerinin kullanılması ile mümkün olmaktadır. (Demirel, 2008).

Eğitim programının hedeflerini gerçekleştirme açısından kullanılacak yöntemleri tüm öğretmenler gibi beden eğitimi ve spor öğretmenleri de başarılı bir şekilde değerlendirmeleri gerekmektedir. Beden eğitimi ve spor dersinin hedef kazanımlarına uygun öğretim yöntemlerinin seçilmesi hedef kazanımların gerçekleşmesi bakımından önem arz etmektedir. Bu bağlamda literatürde kullanılan yöntemler mevcuttur. Anlatma yöntemine değinilecek olunursa, öğretmen merkezli bir öğretme yöntemi olup, daha çok öğretmenin öğrencilere bilgiyi aktarma sürecini içerir. Bu yöntem daha çok derse giriş yaparken ve konuyu özetlerken tüm derslerde kullanılmaktadır. Tartışma yöntemi ise, bir konuda iyi anlaşılmayan durumları açıklama ve bilgiyi pekiştirmek için kullanılan bir yöntemdir. Kavrama, problem çözme ve değerlendirme aşamalarında daha yoğun olarak değerlendirilmektedir. Örnek olay yöntemi, gerçek hayatta karşılaşılan problemlerin sınıf ortamında çözülmesi yoluyla öğrenmenin sağlanmasıdır. Daha çok bir beceriyi kazandırmak ve konu üzerinde uygulama yapmak için kullanılmaktadır. Bunun yanında, gösterip yaptırma yöntemi de önemlidir. Bu yöntem, bir işlemin nasıl uygulanacağını herhangi bir aracın nasıl çalışacağını önce öğretenden tarafından göstererek açıklamayı daha sonra öğrenenlerin pratik yaparak öğrenmesi amaçlar. Bilgilerin beceriye dönüştürülmesi ve gerekli pratiklerin yapılması aşamasında kullanılan etkili bir öğretim

yöntemidir. Problem çözme yöntemi ise, amaçlanan hedeflere ulaşmada etkili olan araç ve davranışları olanaklar arasından seçip kullanmaktır. Bir problem karşısında genelleme ve sentez yapmada kullanılır. Bununla birlikte, bireysel çalışma yöntemi; bir öğrencinin bir konuyu yaparak yaşayarak öğrenme yoludur, bu yöntem daha çok öğrencinin kendi başına araştırma ve çalışma yapmak istediği zaman kullanılır (Demirel, 2004). Komut yöntemi, Herhangi bir duruşun, yürüyüşün, dönüşün, çarkın, koşunun ve sıralanmanın öğrenciler tarafından başarılı bir şekilde yapılması için öğretmen tarafından yüksek sesle verilen emir olarak açıklanırken, alıştırmaya yöntemi, öğrenciler uygulamış olduğu bir alıştırmayı kendi bilgi, yetenek ve düşüncesi ile pekiştirmesini sağlamada kullanılır. Kendi yetenekleri, düşünceleri ve becerileri ile birleştirerek uygulama yapabileceği, öğrendiklerini pekiştirme amaçlı kullanılan bir yöntem olarak nitelendirilmektedir. Kendini değerlendirme yöntemi ise; öğrencilerin, öğretmen tarafından belirlenmiş olan kriterlere göre kendi hareket ve performanslarını değerlendirirler. Bu süreçte öğrencilerin kendi performanslarını hedef performansla karşılaştırarak farkı anlaması beklenmektedir (Harmandar, 2004). İşbirliğine dayalı (eşli çalışma) yöntemin temel amacı ise, öğrencilere bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda kendi başlarına bağımsız öğrenme deneyimleri kazandırmaktır (Tamer ve Pulur, 2001). Bu yöntemi uygulamada gruplar arasında öğrencilerin boy uzunluğu, vücut ağırlığı ve beceri kapasitelerinin benzer olması sağlanmalıdır. Yönlendirilmiş buluş yöntemi; bir kişiyi önceden belirlenmiş bir yanıtı keşfetmeye yönlendiren soruların mantıksal ve sıralı tasarım olarak ifade edilirken (Mosston ve Ashworth, 2008), medya yardımlı öğretim yöntemi ise, öğretmen öğrenme ortamını organize eden, öğrenen ise gözlem yapan ve dinleyendir. Şema, tablo, film, video gibi teknolojilerden yararlanır. (Murathan, 2011; Karamemiş, 2019). Bu bilgiler neticesinde, beden eğitimi, beden eğitimi ve spor, öğretim yöntemi, öğretim yöntemleri kavramının yer aldığı çalışmaların incelenmesi, alan yazına da önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Mevcut araştırmada; beden eğitimi, beden eğitimi ve spor, öğretim yöntem, öğretim yöntemleri ibarelerinin yer aldığı başlıktaki çalışmalar incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda, belirli çalışma konuları ve beden eğitimi ve spor ve öğretim yöntemleri ile ilgili çıkarımlar elde edilmiştir. Sonuç olarak, araştırmanın amacı Türkiye’de 2003-2024 yılları arasında beden eğitimi ve spor ve öğretim yöntemleri ilgili çalışmaların incelenmesi ve değerlendirilmesidir.

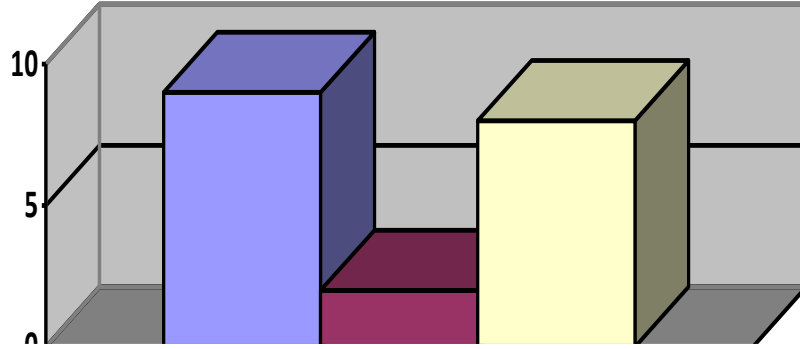
YÖNTEM

Araştırmanın amacı, Türkçe alan yazında yapılmış olan beden eğitimi ve spor ile ilgili çalışmaları inceleyip yorumlamaktır. Araştırmanın yöntemi nitel araştırma metodudur. Mevcut nitel araştırmada doküman analiz yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi, incelenmesi hedeflenen olgu veya olgular ile ilgili belirli bilgileri aktaran yazılı belgeler analizini içeren bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Doküman analiz süreci değerlendirildiğinde; araştırmacı ilk olarak ihtiyaç duymuş olduğu kaynaklara ulaşır, elde edilen kaynakları detaylı bir şekilde inceler ve özgünlüğünü kontrol eder, elde edilen kaynaklarla ilgili kodlamalar ve kategoriler yönünden belirli bir sistem oluşturularak, değerlendirmeler gerçekleştirilmektedir (Sak ve ark. 2021). Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırmanın evrenini Türkçe alan yazında 2003-2024 yılları arasında beden eğitimi ve spor ve öğretim yöntemleri ile ilgili çalışmalar oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini ise Dergi Park, Google Akademik ve TR Dizin gibi ulusal veri tabanları ile lisansüstü tezler için YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında “beden eğitimi, beden eğitimi ve spor, beden eğitimi ve spor dersi, beden eğitimi dersi, öğretim yöntemi ve öğretim yöntemleri” ifadelerinin başlık olarak yer aldığı 19 makale ve tez oluşturmaktadır.

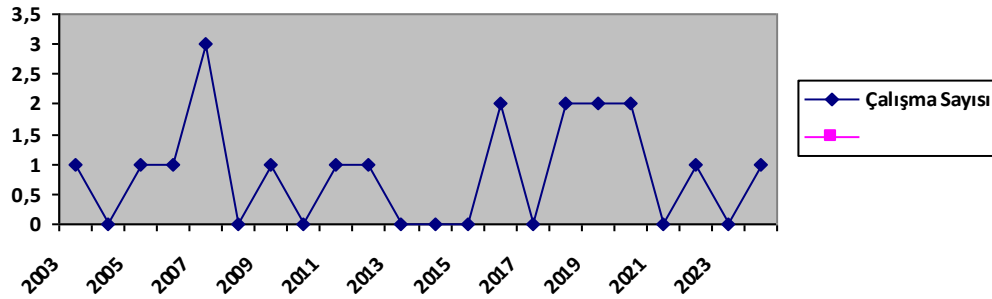
BULGULAR

Çalışma bulguları incelendiğinde, çalışma türlerine göre 9 yüksek lisans tezi 2 doktora tezi ve 8 makale çalışması olmak üzere toplam 19 çalışma bulunmaktadır (Şekil 1).

Veri setine dahil edilen çalışmaların yıllara göre dağılımı incelendiğinde, 2003-2007 yılları arasında 6, 2008-2012 yılları arasında 3, 2013-2017 yılları arasında 2, 2018-2022 yılları arasında 7 ve 2022-2024 yılları arasında 1 adet çalışma olduğu tespit edilmiştir (Şekil 2).

Şekil 1. Çalışma türlerine göre dağılım

Şekil 2. Çalışma yıllarına göre dağılım

Çalışmanın bulgular kısmında Türkçe alan yazında gerçekleştirilmiş “beden eğitimi” ve “beden eğitimi ve spor dersi” kavramları ile ilgili incelenen çalışmalar 2003’ten 2024 yılına doğru sıralanmış tablolar şeklinde sunulmuştur.

Tablo1. 2003-2024 Yıllarında Araştırmaya Dâhil Olan Çalışmaların Yöntemleri ve Sonuçları (Tez)

Araştırmacı ve Yılı	Araştırma Türü	Araştırma Yöntemi	Araştırmanın Amacı ve Sonuçları
Şenşık, Y. (2006).	Yüksek Lisans Tezi	Nicel	Araştırma, beden eğitimi ve spor derslerinde uygulanan ayrı (komut ve eşli çalışma) öğretim yöntemlerinin sosyal yetkinlik beklentilerini (SYB) ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. 6 ve 7. Sınıf öğrencilerine eşli çalışma ve komut yöntemleri uygulanmış olan sınıflarda ilk dört hafta sonunda sosyal etkinlik sonucunda dört hafta ile uygulama öncesi alınan test sonuçları kıyaslandığında 6 ve 7.sınıfların kendi içlerindeki uygulama sonrası (SYB) ve uygulama öncesi (SYB) puanlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur.
Keske, G. (2007).	Yüksek Lisans Tezi	Nicel	Bu çalışmanın amacı beden eğitimi öğretmenlerinin uyguladıkları öğretim yöntemleri ve bu yöntemleri uygularken meydana gelen problemlerin saptanması amaçlı gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerin yoğun olarak gösteri, anlatım, alıştırma yöntemlerini kullandığı bulunmuştur. Gösteri, alıştırma ve anlatım yöntemlerinden derslerde iyi sonuçlar aldığını düşünmektedirler. Öğrencilerin tercih ettiği ilk üç yöntem ise gösteri, alıştırma, eşli çalışma yöntemidir. Ayrıca kadem düzeyi yüksek olan öğretmenlerin öğretim yöntemlerini daha iyi bir şekilde değerlendirdiği belirtilmektedir. Ders uygulamasında okulların spor salonu ve spor malzeme eksikliği ve okul bahçesinde ders işlerken anlatımın öğrenciye ulaşmasını engelleyecek çok fazla etkenin bulunması ders işlenmesini zorlaştırmaktadır.
Bahadır, Z. (2011).	Doktora Tezi	Nicel	Bu araştırmanın amacı beden eğitimi ve spor dersinde uygulanan öğretim yöntemlerinden (alıştırma ile iş birliğine dayalı öğrenme yönteminin) öğrencilerin derse karşı tutumları ve sosyal yeterlilikleri üzerindeki etkisini incelemektir. Yapılan araştırma sonucuna göre iş birliğine dayalı öğrenme yöntemi öğrencilerin sosyal yeterliliklerini ve derse karşı olan tutumlarını önemli ölçüde artırdığı göstermektedir. Ayrıca iş birliğine dayalı öğrenme yöntemi, alıştırma yöntemine kıyasla kız ve erkek öğrencilerin sosyal yetilerini eşit düzeyde geliştirdiği, öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarını geliştirdiği belirlenmiştir. İşbirliğine dayalı öğrenme yöntemi öğrenciler için sosyal becerileri geliştirme ve derse karşı tutumlarını artırmada alıştırma yöntemi açısından oldukça etkin olduğu tespit edilmiştir.
Yıldız, E. (2012).	Yüksek Lisans Tezi	Nicel	İlk ve ortaöğretim kademelerinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derste değerlendirdikleri öğretim yöntemleri ve uygulanan yöntemler ile karşılaşılan problemlerin belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada öğretmenlerin derslerde yoğun olarak alıştırma, eşli çalışma ve komut yöntemlerini tercih ederken, yöntemlerde en az uygulanan ise kendi kendine öğrenme, kişisel öğrenci tasarımı ve yönlendirilmiş buluş yöntemleri olarak belirtilmiştir. Öğretmenlerin tercih ettiği en faydalı öğretim yöntemleri alıştırma ve kendini denetleme yöntemleri olup, en rahat kullandıkları öğretim yöntemleri ise, komut, alıştırma ve eşli çalışma yöntemleridir.
Böke, H. (2016).	Yüksek Lisans Tezi	Nicel	Beden eğitimi spor dersinde voleybol temel becerilerinin öğretilmesi için kullanılan farklı özel öğretim yöntemlerinin öğrencilerde psikomotor bilişsel ve duyuşsal davranışlara etkisini incelemek için yapılan bu çalışmada psikomotor gelişim açısından en etkili yöntemin alıştırma yöntemi olduğu bulunmuştur. Bilişsel gelişim alanı açısından en etkili yöntemin kendini denetleme yöntemi bulunurken duyuşsal gelişim açısından ise katılım yönteminin etkili olduğu bulunmuştur.

Ünal, İ. (2016).	Yüksek Lisans Tezi	Nicel	Bu çalışmanın amacı Ortaokul 5. Sınıf düzeyi kazanımlarından olan (öne takla, geriye takla ve elbaş dengesi) hedeflerine ulaşmak için kullanılan farklı öğretim yöntemlerinin bilişsel ve psikomotor hedeflere etkileri ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları incelemektir. Değerlendirilen eğitim yöntemlerinin test sonuçları açısından bilişsel ve psikomotor alanda anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Bilişsel alan düzeyindeki etkiye göre işbirlikçi öğretim, alıştırma, yönlendirilmiş buluş, kendini denetleme, katılım olarak sıralanır. Psikomotor alanda başarı düzeyine göre ise işbirlikçi öğretim, katılım, alıştırma, kendini denetleme, yönlendirilmiş buluş olarak sıralanmıştır. Ön test ve son test tutum puanları analiz edildiğinde alıştırma yönteminden başka istatistiksel olarak bir fark saptanamamıştır.
Ferah, M. (2018).	Yüksek Lisans Tezi	Nicel	Beden eğitimi öğretmenlerinin kişilik özellikleri ile öğretim yöntemlerinin arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacı ile yapılan bu çalışmada gelişmiş kişilik özelliği bakımından nevrotizizm kişilik özelliği öne çıkan Beden eğitimi öğretmenleri atletizm, basketbol ve hentbol branşlarında en çok alıştırma yöntemini kullanmaktadır. Voleybol branşında eşli çalışma yöntemini, futbol branşında yakalama, alıştırma ve rakette vuruş öğretirken ise en fazla eşli çalışma yöntemini kullanmaktadır. Kişilik özelliği bakımından dışadönüklük kişilik özelliği gelişmiş olan beden eğitimi öğretmenleri, basketbolda eşli çalışma yöntemi, atletizmde alıştırma yöntemi, hentbol, futbol ve rakette vuruş ve yakalama sporlarında eşli çalışma yöntemi kullanmaktadır. Kişilik özelliği bakımından Psikotizizm kişilik özelliği gelişmiş olan beden eğitimi öğretmenleri, basketbolda alıştırma ve eşli çalışma yöntemini, atletizmde alıştırma yöntemini, hentbolda eşli çalışma, voleybol, futbolda ve rakette vuruş ve yakalama sporlarında eşli çalışma ve alıştırma yöntemi ele almıştır.
Dönmez, A. (2018).	Yüksek Lisans Tezi	Nicel	Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemleri ve kişilik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada öğretmenlerin öğretim yöntemlerini uygulama sıklıkları incelendiğinde en çok kullanılanları; alıştırma, katılım, komut, eşli çalışma ve gösterip yapma yöntemleri oldukları; en az uygulananlar ise kişisel program-öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması, tartışma, kendi kendine öğrenme ve proje yöntemleri oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin öğretmen odaklı öğretim yöntemlerini kullanması ile dışa dönüklük, öz disiplin ve deneyim açıklık alt boyutları arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilirken, öğrenci odaklı öğretim yöntemlerini kullanımıyla kişilik özellikleri arasında herhangi bir anlamlılık tespit edilememiştir.
Yılmaz, S.H. (2019).	Yüksek Lisans Tezi	Karma	Bazı değişkenler bakımından, beden eğitimi ve spor derslerinde kullanılan öğretim yöntemlerinin tespit edilmesi ve mülakat raporlarından ulaşılan sonuçların değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerde uyguladıkları öğretim yöntemlerine bakıldığında en fazla uyguladıkları, komut, katılım, eşli çalışma, gösterip yapma ve alıştırma yöntemleri olduğu, en az uyguladıkları ise yönlendirilmiş buluş, kişisel program ve proje olduğu tespit edilmiştir. Bu yöntemlerden gösterip yapma en yoğun kullanılan yöntem olarak bulunmuştur.
Karamemiş, Y. (2019).	Yüksek Lisans Tezi	Nicel	Beden eğitimi ve spor alanında akademisyenler ile beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemlerinin karşılaştırılması ve sorunlarının ortaya konmasını amaçlayan bu çalışmada akademisyenler açısından incelendiğinde, öğretimle ilgili genel unsurları yeterli bulurken, öğretim yöntemlerine yönelik bilgi seviyelerinde öğretmenlere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında, öğretmenler yönünden incelendiğinde, öğretmenlerin öğretim yöntemlerini uygulamasında daha fazla sorunla karşılaştıkları saptanmıştır.
Böke, H. (2020).	Doktora Tezi	Meta Analiz	Beden eğitimi derslerinde özel öğretim yöntemleri kullanımının etkililiğini meta analiz yöntemi ile incelemeyi amaçlayan çalışmada; Öğretim spektrumu değerlendirilmesinin bilişsel ve psikomotor gelişim bakımından pozitif yönlü ve yüksek düzeyde, duyuşsal gelişim bakımından ise pozitif yönlü zayıf düzeyde bir etki büyüklüğüne sahip olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında bilişsel gelişim açısından en büyük etkiye sahip olan yöntemin eşli çalışma yöntemi olduğu, duyuşsal gelişim yönünden ise en büyük etkiye sahip yöntemin katılım yöntemi psikomotor gelişim açısından ise yönlendirilmiş buluş yönteminin en büyük etkiye sahip olduğu saptanmıştır.

Araştırmada beden eğitimi ve spor ile öğretim yöntemleri hakkında 2003-2024 yılları arası YÖKTEZ veri tabanının yayınlanan tez araştırmaları incelendiğinde, 2006 ile 2020 yılları arasında yapıldığı görülmektedir. Ayrıca, 9 nicel, 1 karma ve 1 meta analiz yöntemleri kullanılmıştır. Bunun yanında, 9 yüksek lisans tezi ve 2 doktora tezi bulunmaktadır. Araştırma kapsamında değerlendirilen tezlerin genel konuları ise, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin en sık ve en az kullanmış oldukları öğretim yöntemleri olarak ifade edilebilir (Tablo 1).

Tablo 2. 2003-2024 Yılında Araştırmaya Dâhil Olan Çalışmaların Yöntemleri ve Sonuçları (Makale)

Araştırmacı ve Yılı	Araştırma Türü	Araştırma Yöntemi	Araştırmanın Amacı ve Sonuçları
Sunay ve ark., (2003).	Makale	Nicel	Komut ve yönlendirilmiş buluş yöntemlerinin voleybol temel tekniklerinin öğretimi açısından karşılaştırılması ve öğretmen adaylarının bu teknikleri öğrenmesindeki başarısına olan etkisinin araştırılması amacıyla yapılmıştır. Voleybol temel tekniklerinin öğrenilmesinde komut ve yönlendirilmiş buluş yöntemlerinin etkili olduğu bulunmuştur. Yapılan analiz sonucuna göre voleybol temel tekniklerinin öğretimi açısından karşılaştırılan bu iki yöntemin beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının voleybol temel teknikleri öğrenmesinde istatistiksel bir fark bulunamamıştır.
Yılmaz ve ark., (2005)	Makale	Nicel	Çalışmanın amacı, beden eğitimi öğretmenlerinin ders zaman yönetimi davranışlarını ve öğretim yöntemleri tercihlerini ortaya koymaktır. Araştırmada öğretmenlerin ders kapsamında en çok zamanı fiziksel aktivitelere ayırdıkları bulunmuştur. Bunun yanında sınıf yönetimi, organizasyon ve teorik bilgi aktarımının olduğu ifade edilmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin alıştırma ve komut yöntemlerini tercih ettikleri görülmektedir.
Ünlü ve Aydos., (2007)	Makale	Nicel	Bu çalışma, ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin derslerde en çok tercih ettikleri öğretim yöntemlerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Beden eğitimi öğretmenlerinin ders kapsamında en fazla gösteri, anlatım ve alıştırma yöntemlerini kullandıkları bulunurken, görevlendirme, değerlendirme ve medya yardımıyla öğretim yöntemleri ise en az tercih edilen yöntemler olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca kadın öğretmenlerin görevlendirme yöntemini, mesleki yılı fazla olanların ise anlatım ve gösteri yöntemini tercih ettikleri bulunmuştur.
Ünlü ve Aydos., (2007).	Makale	Nicel	İlköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin ders kapsamında yer alan en iyi öğretim yöntemlerini ve belirlenen öğretim yöntemleri açısından hangi yöntemin derse olan ilgiyi arttırdığını incelemek amacıyla gerçekleştirilen çalışmada öğretmenler yönünden alıştırma ve anlatım yöntemlerinin etkin olduğu; problem çözme, değerlendirme ve medya yardımıyla öğretim yöntemlerinin ise yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenciler açısından gösteri, alıştırma ve eşli çalışma yöntemleri yoğun olarak tercih edilen öğretim yöntemleri olarak belirtilmiştir.
Şirinkan ve Erciş., (2009).	Makale	Nicel	İlköğretim beden eğitimi ve spor öğretim programındaki öğretim yöntemleri ve ölçme ve değerlendirme kriterlerini araştırmak amacıyla gerçekleştirilen çalışmada; alıştırma yöntemi, komut yöntemi eşli çalışma yöntemi ve kendini değerlendirme yönteminin en sık kullanılan yöntemler olduğu sonucuna erişilmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri öğrencileri değerlendirme yönünden ise, en fazla uygulamalı ve sözlü sınavları tercih ettikleri görülmektedir.

Can ve ark., (2020).	Makale	Nitel	Beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemleri açısından metaforik algılarını saptamak amacıyla gerçekleştirilen çalışmada; öğretim yöntemlerinin beden eğitimi öğretmenleri yönünden yol gösterici, yardımcı olma durumu ve dersin üretkenliğine fayda sağlayan bir araç olarak ifade edilmektedir.
Yiğit ve Özlü, (2022).	Makale	Nitel	Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde tercih ettikleri öğretim yöntemlerini belirleme aşamasında karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara çözüm getirmek amacıyla yapılan bu çalışmada; öğrencilerin bireysel özellikleri ve eğitim ortamları ile ilgili durumlarının yöntem belirlemede etkili olduğu belirtilmektedir. Bunun yanında yöntem ile ilgili bilgilerin ve araç gereçlerin eksikliğinin yanında öğrencilerin belirli özellikleri ise öğretim yönteminin belirlenmesinde etkin bir rol oynadığı açıklanmaktadır. Ayrıca öğretim yöntemlerinin belirlenmesi aşamasındaki sorunlar, eğitim öğretim ortamları ile araç ve gereçlerin yetersizliği olarak açıklanmaktadır. Bu durumlara karşı çözüm önerileri ise, eğitim ve geliştirme faaliyetleri, malzeme imkanının oluşturulması ve öğretim ortamlarının iyileştirilmesi olarak ifade edilmektedir.
Dalkıran ve Uysal, (2024).	Makale	Nitel	Beden eğitimi ve spor öğretiminde kullanılan öğretim yöntemleri hakkında gerçekleştirilen araştırmaların eğilimlerini bibliyometrik analiz ile belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmada öğretim yöntemleri açısından en çok yayın yapan ve en çok atıf yapılan yazarın Mark Byra, araştırmaların üç veya daha çok yazar iş birliği ile gerçekleştirildiği, öğretim yöntemleri konusuna yönelik yayın kabul etme eğiliminin Journal of Teaching and Physical Education olduğu ve anahtar kelimeler olarak ise physical education, teachers, perceptions, students ve knowledge kelimelerinin tercih edildiği tespit edilmiştir.

Araştırmada beden eğitimi ve spor ile öğretim yöntemleri hakkında 2003-2024 yılları arası Dergi Park, Google Akademik, TR dizin gibi ulusal veri tabanında yayınlanan 6 nicel ve 2 nitel araştırma makalesi bulunmaktadır. Bu araştırma kapsamında değerlendirilen makaleler beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kullanmış olduğu öğretim yöntemlerinin eğilimlerini, etkilerini ve sonuçlarını belirlemeye yöneliktir (Tablo 2).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırmada 2003-2024 yılları arasında beden eğitimi ve spor ile öğretim yöntemleri hakkında yapılan araştırmaların incelenmesi hedeflenmiştir. Bu noktada ilk olarak araştırma konusu ile ilgili gerçekleştirilen tezler incelendiğinde, Keşke (2007), Yıldız (2012) ve Yılmaz (2019) tarafından yapılan çalışmada, beden eğitimi ve spor derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri ve yöntemler uygulanırken karşılaşılan sorunlar ele alınmıştır. Bu çalışmaların ortak sonuçları ise, gösterip yaptırma, komut, alıştırma ve eşli çalışma yöntemlerinin sık bir şekilde kullanıldığı söylenebilir. Bunun yanında, ders sürecinde okulların fiziki olarak spor salonu ve spor malzemelerinde eksiklikler olduğu ifade edilmektedir. Böke (2016) ve Ünal (2016) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise, öğretim yöntemlerinin öğrenciler açısından bilişsel ve psikomotor yönden benzer konular inceledikleri görülmektedir. Ayrıca, Böke (2016) duyuşsal yönden de incelemiştir. Böylece, Böke (2016)'nin çalışmasında psikomotor alanda alıştırma, Bilişsel yönden kendini denetleme ile yönlendirilmiş buluş ve duyuşsal alanda katılım yönteminin değerlendirildiği görülmektedir. Ünal (2016) ise psikomotor ve bilişsel alanda işbirlikçi yöntemin daha sık kullanıldığı açıklanmıştır. Ayrıca, Böke (2020) tarafından yapılan meta analiz çalışmasında; bilişsel gelişime göre eşli çalışma, duyuşsal gelişime göre katılım ve psikomotor gelişime göre ise yönlendirilmiş buluş olduğu bulunmuştur. Çıkan sonuçlar, kullanılan öğretim yöntemlerin farklı bir şekilde değerlendirildiği ifade edilebilir. Ferah (2018) ve Dönmez (2018) tarafından yapılan çalışmada, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemleri ile kişilik özellikleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Dönmez (2018) tarafından yapılan korelasyon çalışmasında, öğretim yöntemlerini kullanma durumları ile dışa dönüklük, öz disiplin ve deneyime açıklık alt boyutları asında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ferah (2018) ise gerçekleştirmiş olduğu nicel araştırmada, kişilik özelliklerine göre farklı branşlarda ve branşlara göre ayrı öğretim yöntemlerini tercih ettiği saptanmıştır. Şenışık (2006) ve Bahadır (2011)'in yapmış oldukları çalışmalarda, beden eğitimi ve spor dersinde kullanılan öğretim yöntemi ile sosyal yetkinlik ve sosyal beceri üzerine etkisi incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar incelendiğinde, eşli çalışma ve işbirliğine dayalı öğretim yöntemlerinin etkin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Karamemiş (2019) tarafından yapılan çalışmada spor alanındaki akademisyenler ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin değerlendirdikleri öğretim yöntemlerin karşılaştırılması ve problemlerin incelenmesine değinilmiştir. Çıkan sonuçta, akademisyenlerin bilgi düzeyleri daha etkin bulunurken, öğretmenlerin ise öğretim yöntemlerini kullanırken daha fazla sorun ile karşı karşıya kaldıkları bulunmuştur. Elde edilen sonuç, öğretmenlerin öğretim yöntemi hususunu daha sık kullanmaları ve fiziki şartlarının değişkenlik göstermesi kaynaklı olabilir.

Çalışma konusu ile ilgili gerçekleştirilen makaleler incelendiğinde, Ünlü ve Aydos (2007) tarafından yapılan çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin en sık kullanmış oldukları öğretim yöntemleri incelenmiştir. Buna göre gösteri, anlatım ve alıştırma yöntemlerinin kullandıkları sonucuna erişilmiştir. İlaveten, Şirinkan ve Erçiş (2009)'ın çalışmasında ise beden eğitimi ve spor öğretmenleri komut yöntemi, alıştırma yöntemi, eşli çalışma yöntemi ve kendini değerlendirme yöntemlerini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, öğrencileri değerlendirme açısından uygulamalı ve sözlü sınavları tercih ettikleri görülmektedir. Sunay ve ark. (2003) tarafından yapılan çalışmada, voleybol temel tekniklerinin öğretiminde uygulanan komut ve buluş yöntemi etkin bir metot olarak belirlenmiştir. Yılmaz ve ark. (2005)'nın çalışmasında ise beden eğitimi öğretmenleri tarafından alıştırma ve komut yöntemlerinin tercih edilirken, Ünlü ve Aydos (2007)'un en iyi öğretim yöntemlerini incelediği çalışmada ise alıştırma ve anlatım yöntemlerinin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Can ve ark. (2020) tarafından yapılan nitel çalışmada ise öğretim yöntemlerinin beden eğitimi öğretmenleri açısından, yol gösteren, yardımcı olan ve ders içinde üretkenliği arttıran bir araç ve gereç olduğunu nitelendirilmektedir. Yiğit ve Özlü (2022) öğrencilerin kişisel ve okul ile ilgili durumlarının yöntem belirlemede etkili olduğu ifade edilmektedir. Bunun yanında yöntem ile ilgili bilgilerin ve araç gereçlerin eksikliğinin yanında öğrencilerin belirli özellikleri ise öğretim yönteminin belirlenmesinde etkin bir rol oynadığı açıklanmaktadır. Ayrıca öğretim yöntemlerinin belirlenmesi aşamasındaki sorunlar, eğitim öğretim ortamları ile araç ve gereçlerin yetersizliği dikkat çekmektedir. Bu durumlara karşın çözüm önerileri ise, örgüt içi eğitim, malzeme tedariki ve fiziki şartları, eğitim ve öğretim ortamlarının iyileştirilmesi olarak vurgulanmaktadır. Dalkıran ve Uysal (2024) tarafından yapılan bibliyometrik çalışmada ise, en çok yayın yapan ve en çok atıf yapılan yazarın Mark Byra; öğretim yöntemleri konusuna yönelik yayın kabul etme eğiliminde olan derginin Journal of Teaching and Physical Education ve anahtar kelimeler olarak ise physical education, teachers, perceptions, students ve knowledge kelimelerinin tercih edildiği bulunmuştur.

Araştırmada temel olarak beden eğitimi ve spor ile öğretim yöntemlerine ait yapılan tez ve makale çalışmaları incelenmiştir. Bu noktada beden eğitimi ve spor dersleri açısından öğretim yöntemlerinin önemi ortaya çıkmaktadır. Öğretim yöntemleri öğrenciler ile öğretmenler arasında bir köprü görevi kurduğu da söylenebilir. Alan yazın incelendiğinde, Böke (2020) tarafından yapılan çalışmada öğretim yöntemlerinin etkililiği meta analiz yöntemi ile incelenmiştir. Ayrıca Dalkıran ve Uysal (2024) ise öğretim yöntemlerini bibliyometrik olarak ele almıştır. Bu çalışmalar ile mevcut araştırma kısmen benzerlik göstermektedir. Ancak, mevcut çalışmada özellikle çalışma sonuçları göz önünde bulundurulmuş ve elde edilen bilgiler daha detaylı ve derin bir şekilde irdelenmiştir. Bu durum, mevcut araştırmanın diğer çalışmalardan farklılığını ve özgünlüğünü ortaya koymaktadır. Genel olarak elde edilen sonuçlar incelendiğinde, beden eğitimi ve spor derslerinde gösterip yaptırma, komut, alıştırma ve eşli çalışma yöntemlerinin yaygın olarak kullanıldığı belirtilmektedir. Fakat, eğitim öğretim ortamlarında spor salonu ve spor malzemelerinin yetersizliği de vurgulanmaktadır. Ayrıca öğrenciler açısından ortaya çıkan sonuçlar ise, psikomotor yönünden alıştırma yöntemi, bilişsel yönden kendini denetleme ve yönlendirilmiş buluş yöntemleri duyuşsal alanda ise katılım yöntemi olarak bulunmuştur. Böylece çalışmada elde edilen sonuçlar, alan yazına ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerine rehberlik etme niteliğinde olduğu söylenebilir. Sonuç olarak, öğretim yöntemlerinin daha etkin şekilde kullanılması için fiziki imkânların ve araç-gereç yetersizliğinin çözülmesi, öğretmenlere yönelik eğitimlerin daha da genişletilmesi, öğrenci özelliklerine göre hareket edilmesi ve teknolojinin daha aktif bir şekilde değerlendirilmesi önerilebilir. Bunun yanında beden eğitimi ve spor dersinde amaçlanan hedef ve kazanımlara ulaşmak için uygun öğretim yönteminin seçimine yönelik araştırmaların yoğunlaştırılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

Bahadır, Z. (2011). *Beden eğitimi ve sporda kullanılan farklı öğretim yöntemlerinin (iş birliğine dayalı öğrenme ve alıştırma yöntemi) öğrencilerin ders tutumlarına ve sosyal becerilerine etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Bilir P. (2008) Yeni beden eğitimi öğretim programı ve köy enstitülerinde beden eğitimi derslerinin yapılandırıcılığı öğretimi yaklaşımı açısından değerlendirilmesi *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, (3), 145-150.
- Böke, H. (2016). *Beden eğitimi derslerinde farklı özel öğretim yöntemlerinin kullanılmasının öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışlarına etkisinin araştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Böke, H. (2020). *Beden eğitimi derslerinde özel öğretim yöntemler kullanılmasının etkililiğinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Can, H. C., Güvendi, B., Işım, A. T. (2020). Beden eğitimi öğretmenlerine göre öğretim yöntemleri. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 22(3), 33-43.
- Dalkıran, O., Uysal, S. N. (2024). Beden eğitimi ve spor alanında kullanılan öğretim yöntemlerinin bibliyometrik analizi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri dergisi*, 29(1), 12-22.
- Demirel, Ö. (2008). *Öğretim İlke ve Yöntemleri: Öğretme Sanatı*. (13. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Ö. (2004). *Öğrenme sanatı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Dönmez, A. (2018). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemleri ve kişilik özelliklerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Ferah, M. (2018) *Beden eğitimi spor öğretmenlerinin kişilik özellikleri ile tercih ettikleri öğretim yöntemleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Harmandar, İ. H. (2004). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- İşcan F. (1988) *Türklerde Spor*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi S:104.
- Karamemiş, Y. (2019). *Beden eğitimi ve spor alanında akademisyenlerle beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemlerinin karşılaştırılması ve sorunlarının araştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Keske, G. (2007). *İlköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemleri ve karşılaştıkları sorunlar*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Mosston, M., Ashworth, S. (2008). *Teaching Physical Education*. First Online Ed.
- Murathan, T. (2011). *Spor eğitimcilerinin kullandıkları öğretim yöntemlerinin kümeleme analizi ile değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elâzığ.
- Mutlu, M. (2020). Beden Terbiyesi ve Spor Hayatında Selim Sırrı Tarcan (1874-1957) *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi* 16-32.
- Saraç, L., İnce, M. L., Kirazcı, S., Çiçek, Ş. (2005). Beden eğitimi öğretmenlerinin ders zaman yönetimi davranışları ve kullandıkları öğretim yöntemleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri dergisi* 2, 3-10.
- Sak, R., Sak, İ. T. Ş., Şendil, Ç. Ö., & Nas, E. (2021). Bir araştırma yöntemi olarak doküman analizi. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 4(1), 227-256.
- Soyer F. (2004). Osmanlı devletinde 1839-1908 tanzimat dönemi beden eğitim ve spor alanındaki kurumsal yapılanmalar ve okul programlarındaki yeri konusunda bir inceleme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* 24(1), 223.
- Sunay, H., Gündüz, N., Dolaşır, S. (2003). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarına voleybol temel tekniklerinin öğretiminde uygulanan farklı öğretim yöntemlerinin etkisi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(3), 19-24.
- Şenışık, Y. (2006). *İlköğretim okullarında uygulanan beden eğitimi ve spor derslerinde kullanılan farklı öğretim yöntemlerinin sosyal yetkinlik beklentisi üzerine etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Şirinkan, A., Erciş, S. (2009). İlköğretim okullarındaki beden eğitimi ve spor derslerinde uygulanan öğretim yöntemleri ve ölçme-değerlendirme kriterlerinin araştırılması. *Beden eğitimi ve spor bilimleri Dergisi*, 3(3), 184-189.

Tamer, K. ve Pulur, A. (2001). *Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Kozan Ofset.

Ünal, İ. (2016). *Beden eğitimi spor derslerinde kullanılan farklı öğretim yöntemlerinin ortaokul öğrencilerinin bilişsel ve psikomotor erişleri üzerine etkisi ile beden eğitimi spor derslerine yönelik tutumlarının belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.

Ünlü, H., ve Aydos, L. (2007). İlköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemleri. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 40-51.

Ünlü, H., ve Aydos, L. (2007). Öğretmen görüşlerine göre; beden eğitimi derslerinde öğretmenlerin ve öğrencilerin tercih ettikleri öğretim yöntemleri. *Abi Evran Üniversitesi Karşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 71-81.

Yıldıran, İ. (1986). *Tarihi kaynaklar açısından Türk spor kültürü*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Yıldırım, A., ve Simsek, H. (1999). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (11 baskı: 1999-2018).

Yıldız, E. (2012). *İlk ve ortaöğretimde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor derslerinde kullandıkları öğretim yöntemleri ve karşılaştıkları sorunların incelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas.

Yılmaz, S. H. (2019). *Beden eğitimi ve spor derslerinde kullanılan öğretim yöntemlerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.

Yiğit, A. ve Özlü, K. (2022). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim yöntemleri belirlemede karşılaştıkları sorunlar*. *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 13(49), 921-938.

Finans Kaynakları

Bu çalışmanın hazırlanması ve yazımı sırasında kurum ve/veya kuruluşlardan herhangi bir maddi destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu makalenin yayınlanmasıyla ilgili yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Yazar Katkıları

Fikir: Çakıcı, H.A., Çakmak, E., İnce, A. **Tasarım:** Çakmak, E., İnce, A., Çakıcı, H., A **Kaynak Taraması:** Çakmak, E., Çakıcı, H.A., İnce A **Makale Yazımı:** Çakmak, E., Çakıcı, H.A., İnce, A. **Eleştirel İnceleme:** İnce A. Çakıcı, H.A., Çakmak, E.